

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

ДЗК

Випуск 11/3

2015 р.

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у жовтні 2015 року

(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)

В Україні

Поглибленню євроінтеграційних процесів, співробітництва як у царині культури, так і в гуманітарній сфері загалом, сприяють зустрічі керівників галузі з представниками зарубіжних країн. Так, Віце-прем'єр-міністр – Міністр культури України В. А. Кириленко у ході зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Держави Ізраїль в Україні Еліавом Белоцерковські обговорив питання організації заходів із відзначення 75-ї річниці трагедії Бабиного Яру в 2016 р. та проведення Днів культури Ізраїлю в Україні 9–15 грудня 2015 р.

Про обмін практиками реалізації державної культурної політики, організації культурних обмінів та проведення обопільних днів культури в Угорщині та в Україні йшлося під час зустрічі В. А. Кириленка з Надзвичайним і Повноважним Послом Угорщини Ерно Кешкешенема. Крім того, від посла Угорщини, країни, що у 2015 році головує в Міжнародному альянсі з ушанування пам'яті жертв Голокосту, В. А. Кириленко отримав офіційне запрошення на конференцію Міжнародного альянсу з ушанування пам'яті жертв Голокосту, що відбудеться 5 листопада в угорському місті Дебрецен.

Перший заступник Міністра культури України І. Д. Ліховий мав зустріч з головою Комітету міст-побратимів Чикаго – Київ, співробітницею мерії Чикаго Мартою Фаріон стосовно проведення заходів зі святкування Дня незалежності України у 2016 р.

Під час зустрічі заступника Міністра культури України Ю. П. Зубка з експертом з культурних та креативних індустрій програми «Культура і креативність» ініціативи ЄС «Східне партнерство» Тімом Вільямсом йшлося про започаткування нового проекту «Індикатори культури для розвитку».

Питання підписання у листопаді ц. р. Програми співробітництва між Міністерством культури України та Міністерством культури Литовської Республіки на 2015–2020 рр., узгодження графіка двосторонніх контактів на найближ-

чий час та перспектив подальшого розвитку українсько-литовських відносин у сфері культури були в центрі уваги на зустрічі заступника Міністра культури України з питань європейської інтеграції А. М. Вітренка з Віце-міністром культури Литовської Республіки Ромасом Яроцкісом.

А. М. Вітренко також провів зустрічі: з директором Чеського центру в Києві Луцією Ржегоржіковою – стосовно українсько-чеського культурного співробітництва; з директором Британської Ради в Україні Саймоном Вільямсом і директором мистецької програми Британської Ради Пабло Росселло – щодо найближчих планів та перспектив співпраці.

Президент Латвії Раймондс Вейоніс в рамках офіційного візиту до України, відвідав Національний заповідник «Софія Київська» та Національний музей «Меморіал жертв Голодомору», де вшанував пам'ять жертв Голодомору, поклав квіти до скульптурної композиції «Гірка пам'ять дитинства» та запалив свічку на «Вівтарі пам'яті», а також ознайомився з експозицією Зали пам'яті музею та Національною книгою пам'яті.

15 жовтня в Міністерстві під головуванням заступника Міністра з питань європейської інтеграції, голови Української частини українсько-китайської Підкомісії з питань співробітництва у сфері культури А. М. Вітренка та заступника Міністра культури Китаю, голови Китайської частини Підкомісії Дін Вея та за участі Надзвичайного та Повноважного Посла КНР в Україні Чжана Сіюня відбулося третє засідання українсько-китайської Підкомісії з питань співробітництва у сфері культури. Обговорено перспективи розвитку співпраці між двома країнами, зокрема проведення Днів культури України в КНР та Днів культури КНР в Україні.

У жовтні проведено цикл семінарів з обміну досвідом у галузі культурної політики між Україною та Литовською Республікою, організований Міністерством культури України, Міністерством культури Литовської Республіки та Українським центром культурних досліджень. Розглядалися основні принципи і цілі культурної політики Литви, документи та фінансові інструменти їх реалізації. У відкритті циклу взяли участь заступник Міністра культури України з питань європейської інтеграції А. М. Вітренко та Віце-міністр культури Литовської Республіки Ромас Яроцкіс.

21–23 жовтня у Києві Міністерством культури України та Українським центром культурних досліджень спільно з міністерствами культури Литовської Республіки та Республіки Азербайджан проведено семінар-навчання «Нематеріальна культурна спадщина». Обговорено питання практичного втілення пунктів Конвенції про нематеріальну культурну спадщину, здійснення ідентифікації, інвентаризації та Порядку створення і оновлення переліків елементів нематеріальної культурної спадщини України, включно з його електронною версією, тощо.

У столиці презентували рельєфно-графічну адміністративну карту України, яку було розроблено та виготовлено в рамках проекту «Право на

доступність: досвід США в українських реаліях» Всеукраїнською громадською організацією людей з інвалідністю по зору «Генерація Успішної Дії» за підтримки Посольства США в Україні (програма «Гранти для учасників програм обмінів») та під егідою Коаліції з протидії дискримінації в Україні. Мапу безплатно розповсюджуватимуть у школах, де навчаються діти з порушеннями зору.

7 жовтня у Луцьку підписано Меморандум про співпрацю в рамках реалізації міжнародного проекту «Шлях Гедиміновичів». Від імені Асоціації органів місцевого самоврядування «Шлях Гедиміновичів» (Україна) документ підписав її президент М. Романюк, а від імені Муніципалітету Тауразького району (Литовська Республіка) – міський голова Зігітас Мічюліс. Сторони домовилися формувати спільні туристичні маршрути, організовувати виставки, проводити культурні та освітні обміни тощо.

«Протокол спільних дій на 2016 рік» про економічну та культурну співпрацю між Закарпаттям та Марамурешем (Румунія) було підписано головою Закарпатської державної адміністрації Г. Москалем та префектом повіту Марамуреш Антоном Рохіаном в рамках Дня добросусідства України з Румунією в селі Біла Церква Рахівського району Закарпатської області. Генеральний консул Румунії в Чернівцях Елеонора Молдован також взяла участь в днях. Перед гостями фестивалю виступили фольклорні колективи прикордонних регіонів обох країн.

За кордоном

11 жовтня на території собору Святої Софії у Римі (Італія) урочисто відкрили пам'ятник Володимирі Великому, Хрестителю Русі-України (автор пам'ятника скульптор українського походження Леонід Молодожанин). Пам'ятник було виготовлено з нагоди Тисячоліття Хрещення Русі-України як дар Святішому Отцеві Івану Павлу II.

17 жовтня на кладовищі Вальдфрідхоф у Мюнхені (Німеччина) було освячено пам'ятник лідерові Організації українських націоналістів Степану Бандері. У заході взяли участь представники українських громад Німеччини, Італії, Франції, США, Іспанії, Португалії, Румунії та делегація з України.

17 жовтня у Солт-Лейк-Сіті (США) Українська асоціація Юти провела щорічну «Ніч для України». Цього року ключова тема події – «Війна в Україні: Вплив на культуру і суспільство». Перед відвідувачами виступили відомі українські науковці та оратори, які обговорили підсумки революції та поділилися власним аналізом змін в українському суспільстві. Організатори влаштували добродійний збір коштів за участі почесних гостей, а також показ стрічки «Дух України: на перехресті тисячоліть».

Релігія В Україні

Історики, богослови, науковці, дослідники, археологи з України, Боснії і Герцеговини, Греції, Грузії, Лівану, Молдови, РФ, Румунії, Сербії та Словаччини 20–21 жовтня у Києві з благословення Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Онуфрія взяли участь у Міжнародній ювілейній науково-практичній конференції «Київська духовна академія у світовій родині богословських навчальних закладів», приуроченій до 400-річчя Київських духовних шкіл. Зокрема, в рамках заходу прозвучали доповіді декана богословського інституту ім. Іоанна Дамаскіна Баламандського університету (Ліван) протоієрея Порфирія (Георгі) і ректора Духовної академії м. Салоніки (Греція) протоієрея Григорія Стамкопулоса.

Дні культури В Україні

За підтримки Посольства Угорщини в Україні з 20 жовтня по 10 грудня у Києві триватимуть Тижні угорської культури в Україні. Тижні розпочалися у Національній філармонії України концертом фортепіанної музики «Присвята «Ференцу Лісту» у виконанні лауреата міжнародних конкурсів Йозефа Балого (фортепіано) у супроводі Заслуженого академічного симфонічного оркестру Національної радіокомпанії України. В урочистому відкритті взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол Угорщини в Україні Ерно Кешкенъ та перший заступник Міністра культури України І. Ліховий. У рамках цієї акції буде проведено майстер-клас гри на фортепіано від лауреата міжнародних конкурсів Йозефа Балого, VI Фестиваль «Сучасне кіно Угорщини», Тиждень угорської гастрономії, сольний концерт угорського гітариста-віртуоза Андраша Чакі на відкритті Міжнародного фестивалю гітарної музики «Київ-2015», виставку «Синагоги Східної та Центральної Європи (1782–1944)».

Виставка буддійського мистецтва «Скарб Тибету», тематичні фільми та лекції, розповіді про подорожі буддійськими країнами, майстер-класи з тибетської мови та буддійської медитації склали програму традиційного фестивалю «Дні буддійської культури», що тривав у Києві до 11 жовтня. Організаторами заходу виступили Благодійний фонд «Жива Традиція» та Релігійний центр українського об'єднання буддистів школи Карма Каг'ю.

Фестиваль китайської культури #madeinchina пройшов у столиці 10 та 11 жовтня. У рамках фестивалю відбулися: майстер-класи з бойових мистецтв та каліграфії; лекції про традиції китайської культури, фен-шуй у сучасній архітектурі, а також про китайську освіту для українців; показ рідкісних фільмів про китайську культуру; мовні курси; виставка картини художниці Шотін Чі, виконані аквареллю в традиційній китайській техніці.

Мистецькі заходи

В Україні

Поети, музиканти, культурологи з України, РФ та Білорусі взяли участь у IV Міжнародному арт-фестивалі «Одна маленька свічка», який проходив 22–25 жовтня у Києві. Мета заходу – презентація сучасних проектів у царинах поезії, музики та живопису, що підтримують діалог культур в Україні та за її межами.

Танцювальні колективи з Латвії, Польщі, Македонії та Греції були учасниками III Міжнародного фестивалю-конкурсу хореографічних та вокально-хореографічних колективів «Самоцвіти» у Львові. У програмі: фестиваль-конкурс та гала-концерт, марш-парад, благодійні виїзні концерти, майстер клас латвійського танцю «Говю казакс» від викладача народної хореографії, керівника народного танцювального колективу «Tracis» Івіти Леява-Маіоре (Латвія) тощо. Організатори фестивалю мали на меті популяризацію традиційної культурної спадщини, зміцнення міжнародних контактів і культурних зв'язків, обмін знаннями, культурними та народними традиціями.

17 жовтня у Дніпропетровську за підтримки Посольства Південної Республіки Корея в Україні було проведено XIX Всеукраїнський фестиваль корейської культури «Кореяда» – щорічний фестиваль корейських громад України, на якому виступають колективи та виконавці, що працюють в жанрах як традиційної, так і сучасної корейської культури. Проводився фестиваль з метою популяризації корейської культури, відродження національної самосвідомості у етнічних корейців, зміцнення дружби між народами. Свої таланти продемонстрували корейці з України та з Південної Кореї. Гостями заходу були – Посол Республіки Корея в Україні Сол Кьон Хун, радник Посла Чой Сонг Су та консул Республіки Корея, президент Всеукраїнської асоціації корейців Кан Ден Сік (м.Київ).

За кордоном

18 жовтня у Відні (Австрія) пройшов щорічний благодійний Дитячий ярмарок української громади. Програма свята включала майстер-клас від поетеси І. Цілик, показ українських мультфільмів, виставу лялькового театру, демонстрацію модельного одягу, конкурси та розваги. Всі виручені кошти будуть направлені на допомогу дітям, постраждалим від війни на Сході України. Захід відбувся з ініціативи дитячої групи «Малята Відня», Української греко-католицької церкви святої великомучениці Варвари у Відні, Товариства української молоді в Австрії, Української суботньої школи у Відні, Української суботньої школи «Ерудит», центру раннього дитячого розвитку Play & Music приватної компанії Gymboree (США) та Посольства України в Республіці Австрія.

Музика В Україні

Музиканти Legowelt (Нідерланди), Powell і Mark Fell (Велика Британія), Dr Nojoke (Німеччина) виступили у Києві 22–24 жовтня в рамках III Міжнародного фестивалю прогресивної музики і цифрового мистецтва Next Sound.

Надав Масел (контрабас, Ізраїль), Олексій Артемов (ударні, перкусія, США) були учасниками III Міжнародного фестивалю імпровізаційної музики «Фрі Фест», що проходив у Києві 6–7 жовтня.

Концерт «ZNAMENIE» музиканта Дідьє Маруані (Франція) та українського піаніста Євгена Хмари відбувся 23 жовтня у Міжнародному центрі культури і мистецтв Федерації профспілок України.

Молоді виконавці з Білорусі, Вірменії, Греції, Естонії, Казахстану, Канади, Китаю, Молдови, Південної Кореї, Польщі, України, Японії, РФ взяли участь у VI Міжнародному конкурсі піаністів пам'яті Еміля Гілельса, що проходив в Одесі 20–29 жовтня. До складу журі входили відомі піаністи та педагоги: Грем Скотт (Велика Британія), Володимир Вінницький та Міхаїл Яновицький (США), Анна Маркарова-Якубович (Франція). I премію та золоту медаль виборов Жибек Кожахметова (Казахстан); II премію та срібну медаль отримали Рутаро Сузукі (Японія) та Чженьюй Лян (Китай/Україна, Одеса); III премію та бронзову медаль – Ольга Кудрякова (РФ). Конкурс пам'яті Еміля Гілельса покликаний стати імпульсом до відкриття нових талантів, сприяти популяризації та подальшому розвитку національного музичного мистецтва, підвищенню професійної виконавської майстерності, розширенню міжнародних культурних зв'язків.

Крістіан Хільц і Ріхард Реш (вокалісти, Німеччина), Юрій Насушкін (скрипаль і диригент, Іспанія–Україна), Денис Северін (віолончеліст, Швейцарія), Лідія Стратулат (піаністка, Іспанія), Карстен Еккерт (флейтист, Німеччина), Роман Резнік (фагот) та Дельфін Константін Резнік (арфа, Норвегія) були учасниками XXII Міжнародного фестивалю класичної музики «Харківські асамблеї», що тривав до 11 жовтня у Харкові. Цього року фестиваль формувався навколо трьох великих фігур – Георга Фрідріха Генделя, Йоганна Себастьяна Баха і Доменіко Скарлатті.

За кордоном

Хорова студія «Струмочок» Житомирського Центру творчості дітей і молоді привезла з хорового конкурсу-фестивалю «Співає Середземномор'я» в Іспанії шість «золотих» дипломів. Перемогу хористи здобули у всіх шести номінаціях: духовна, дитяча, каталонська, популярна і джазова музика, фольклор. Юні хористи отримали ще й кубок «Хвиля».

Молодіжний жіночий хор «Оріана» (Одеса) завоював Гран-прі на одному з найпрестижніших світових хорових конкурсів – 13th International Choir

Competition Flanders у Маасмехелені (Бельгія). Він переміг відразу в декількох номінаціях: 1 місце в категорії «однорідні хори», спеціальний приз за краще виконання обов'язкового твору бельгійського композитора, кращий хор конкурсу за кількістю набраних балів. Керівник хору Г. С. Шпак вибрала для конкурсу твори українських сучасних композиторів.

Перше місце, медаль і диплом здобула житомирянка І. Навоєва на IV Міжнародному конкурсі «Вікторія – 2015», який пройшов у Варшаві (Польща) та був присвячений пам'яті відомої польської співачки Анни Герман. Українська співачка виконала пісню «Остання зустріч» з репертуару Анни Герман.

У Лондоні (Велика Британія) український гурт «Бумбокс» зіграв разом із солістом групи Pink Floyd Девідом Гілмором у рамках концерту «I'm with the Banned», організованого Білоруським Вільним театром і спрямованого на підтримку політичних в'язнів у всьому світі. Музиканти виконали пісню Pink Floyd «Wish You Were Here» та присвятили її Революції Гідності.

Пісня «Літак» українського музичного дуету Zapaska стала саундтреком до короткометражного фільму вашингтонського відео-журналу «Freehub Magazine» (США).

Харківський денс-поп-рок гурт The Pringlez посів третє місце на міжнародному конкурсі «Нова Хвиля», який відбувся в Сочі (РФ). Музиканти отримали грошовий приз на розвиток своєї кар'єри в розмірі \$20000.

«Океан Ельзи» (акустика) та Андрій Макаревич (вокал, гітара) взяли участь у концерті, присвяченому пам'яті Бориса Немцова, 9 жовтня у Базелі (Швейцарія). Концерт було організовано Фондом Бориса Немцова за свободу, який створила його дочка Жанна.

Співачка Руслана дала два концерти у Манчестері (Велика Британія) та виступила у Торонто (Канада) разом із Українською капелою бандуристів.

Театр

В Україні

У Києві з 2 по 7 жовтня проходив XII Міжнародний фестиваль жіночих монодрам «Марія». Захід присвячено діалогу європейських культур: Україна – Польща (250 років польському театру). Глядачі мали можливість переглянути моновистави з України, Польщі, Білорусі, Угорщини, зокрема: «У відкритому морі» С. Мрожека, виконавиця Ядвіга Пихаті, реж. Збігнев Хшановський (Польща), «Спереду та ззаду» К. Збишевського, виконавець Матеуш Новак, реж. Станіслав Недзієвські (Польща), «Час секунд хенд» С. Алексієвича, виконавиця Олена Дудич, режисер Володимир Петрович (Білорусь) тощо. Також в рамках фестивалю відбулася міжнародна науково-мистецька конференція «Магія акторства. Діалог культур Україна-Польща», в якій взяли участь відомі актори, керівники театрів, режисери, театрознавці, громадські діячі.

Виступи театральних колективів з України, Румунії, Грузії, Єгипту та лекції досвідчених педагогів з театральної майстерності відбулися в рамках III Міжнародного фестивалю народних театрів та аматорського мистецтва Joy Fest, що проходив 9–11 жовтня у Києві.

У жовтні-листопаді в рамках фестивалю «Британський театр у кіно» Британська Рада в Україні представила у Києві, Одесі та Харкові нові сценічні проекти: «Отелло», «Коріолан», «Гамлет» В. Шекспіра; «Привид» Г. Ібсена; «Суворе випробування» за п'єсою А. Міллера; «Верхнє світло» Д. Хейя; «Інтимне життя» Н. Коуарда та ін.

Показ опери «Попелюшка» на музику Антоніо Россіні у постановці Великого оперного театру «Лісеу» (Іспанія) пройшов 22 жовтня у столичному кінотеатрі «Сінема Сіті». Кіносеанс влаштували у рамках проекту «Шедеври світової театральної сцени», який передбачає демонстрацію на широких екранах фільмів – найвідоміших вистав світу.

Артисти з Болгарії, Словаччини, Угорщини та України взяли участь у XV Міжнародному фестивалі театрів для дітей «Інтерлялька», що проходив з 1 по 4 жовтня в Ужгороді. До складу журі увійшли: художній керівник Кошицького театру ляльок Іван Согел (Словаччина), театральний критик Міна Сімеонова (Болгарія) та ін. Гран-прі здобув Кошицький театр ляльок (Словаччина) за виставу «Щуролов» (реж. Олег Жюгжда, Білорусь) у номінації «Найкраща чоловіча роль» переміг актор Державного театру ляльок Богдан Богданов (Болгарія) за роль у виставі «Нерозумний вовк»; у номінації «Найкраще візуальне рішення вистави» відзначено Будапештський театр ляльок (Угорщина) за виставу «Хупс-хупс» (худ. Каролі Гоффер, Андраш Ленарт) та ін.

Образотворче мистецтво В Україні

Європейський символ миру – скульптуру «Ангел доброти» від литовського скульптора Вайдаса Рамошки 28 жовтня було встановлено на фасаді Національного музею імені Тараса Шевченка у Києві. Такий незвичний подарунок мешканцям і гостям столиці було зроблено Посольством Литовської Республіки в Україні.

Американський скульптор Ліланд Беті представив у тернопільській галереї «Бункермуз» експозицію «Що кажуть дерева?». Особливість скульптур митця у тому, що для них він використовує дерева лише звідти, де творить, а творить там, де живе. Після виставки скульптури встановлять у парках міста.

У рамках Міжнародної виставки «Арт-діалог: Україна – Європа» в Колонній залі Київської міської ради було презентовано живописні роботи відомих митців з Італії, Німеччини, Швеції, Угорщини, Ірландії, Греції, Румунії, Молдови, Польщі та України. Унікальність її в тому, що всі роботи було створено на пленерах у нашій країні.

8–11 жовтня Школа ікебани Ікенобо та Українсько-Японський центр Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» за підтримки Посольства Японії в Україні провели у Києві виставку ікебани. Гостями заходу були професори ікебани Ямада Мідорі (Японія) та Анжела Лобастов (Молдова). Представлені композиції з живих квітів було створено професорами ікебани, а також викладачами та студентами Київського відділення Школи ікебани Ікенобо – всього 40–50 робіт.

Міжнародний виставковий проект «Ізраїль – Чернігову. Палітри Землі Обітованої», створений за участі Об'єднання професійних художників Ізраїлю, Чернігівського обласного художнього музею імені Григорія Галагана, Українсько-Ізраїльського центру освіти, науки і культури та Чернігівського благодійного єврейського фонду «Хасде Естер», було презентовано 5 жовтня у Чернігівському обласному художньому музеї імені Григорія Галагана. На виставці представлено 30 творів у техніках олії, темпері, акрилу, оригінальної графіки. Це – пейзажі, та краєвиди, що відображають історичні місця та пам'ятки Єрусалиму. Проект відбувся завдяки художникам В. Бриндачу, А. Баратинському, Б. Гейману, Р. Гроссман, Г. Зарницькій, Й. Капеляну, Б. Котляру та багатьом іншим. Саме їх творами, подарованими музею, започатковано колекцію сучасного образотворчого мистецтва Ізраїлю у Чернігівському художньому музеї імені Григорія Галагана.

23 жовтня у галереї Львівської національної академії мистецтв відбувся аудіо-візуальний перформанс «CRISIS STATE» від молодих художників з Ісландії, Австралії, Нової Зеландії та Польщі. Автори представили свої проекти, засновані на образності звуку і об'єднані спільною темою кризових станів.

За підтримки Федерального міністерства освіти та досліджень Німеччини, Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Києві, Генерального консульства Німеччини у Донецьку (тимчасовий офіс у Дніпропетровську) по 19 листопада у Дніпропетровську тривала виставка «Картини зі світу науки»: півсотні великоформатних фотографій, зроблених ученими із понад 80 інститутів Товариства ім. Макса Планка під час їхніх наукових досліджень в різних галузях біології, хімії та астрономії.

Фотографи з України, Румунії, Індії, РФ, Фінляндії, Італії, Китаю і багатьох інших країн стали переможцями Міжнародного конкурсу Ukrainian Photo Awards 2015, який проходив під патронатом фотографічної спільноти Америки PSA, Міжнародної федерації художньої фотографії (FIAP), а також Міжнародного об'єднання фотографів (UPI). На конкурс приймали кольорові та чорнобілі фотографії на теми подорожей, природи, життя (фотожурналізм) тощо.

В Ужгороді проходила Міжнародна виставка політичної карикатури, що реалізується Інститутом світової політики спільно з громадською організацією Euforion (Словаччина) за підтримки Міжнародного Вишеградського фонду. Свої роботи під відкритим небом представили Павло Рейзенауер – найоригіна-

льніший художник-ілюстратор Чехії, Олег Смаль – український художник-карикатурист, автор більше, ніж 15 тисяч художніх робіт, та Девід Кейгл – один з найвідоміших політичних карикатуристів США.

Виставка ікон, створених під час VII Міжнародного іконописного пленеру на тему притч у Новиці (Польща) та V Міжнародного пленеру іконопису на тему «Святі миротворці», який відбувся у Замлинні на Волині, було презентовано 23 жовтня у Національному музеї у Львові. У відкритті експозиції взяли участь католицькі і православні священники, консул Республіки Польща у Львові Мар'ян Орліковський і консул Республіки Польща в Луцьку Кшиштоф Савіцкі, спів організатори пленерів Матеуш Сора з Варшави і проф. Роман Василик з Академії мистецтв у Львові та ін.

За кордоном

У Данії за сприяння Міністерства культури України, Міністерства закордонних справ України, міждепутатської групи Верховної Ради «Світове українство», Комітету Верховної Ради в закордонних справах презентовано Міжнародний мистецько-освітній проект «Я – Україна», ініційований у 2014 році художницею М. Ковалевською. Впродовж двох тижнів всі охочі мали змогу відвідати виставку, яка представляла роботи українців та іноземців, присвячені Україні, щирі привітання до українців із побажанням добробуту та миру – як знак підтримки від світу. Однією з частин проекту є тема «Український герой» – портрети всесвітньо відомих українців, які малювали діти.

Художники української арт-групи «Mutro» 12–18 жовтня представили свій проект «Ілюзія змін» у «Plateau Gallery» у Берліні (Німеччина). В експозиції можна було побачити п'ять окремих проектів, представлених у вигляді медіа-інсталяцій, скульптур, фотографій та колажів.

Івано-Франківський художник та журналіст І. Роп'яник презентував свою виставку картин в Українському культурному центрі Лондона (Велика Британія). Експонувалися 42 роботи, в основному – пейзажі, натюрморти.

З 26 до 28 жовтня у Норвегії показували перформанс «Агентство перекроювання мап» української художниці А. Кахідзе, заснований на серії її малюнків 2013–2015 рр., де у вигляді мап зображено основні події останнього часу в Україні: Майдан, ситуацію на Донбасі тощо.

У рамках «Днів України на Сицилії» в Катанії (Італія) експонувався проєкт О. Клименка та С. Атлантової «Ікона під час війни». Колекцію ікон було створено на ящиках від снарядів, привезених із зони АТО.

8 жовтня у Монако відбулася презентація виставки сучасних українських митців «Вугільна ціль». Виставку присвячено часу і ресурсам. Презентовано роботи В. Сидоренка, Т. Маліновської, А. Логова, В. Сада, О. Касянюк та інших. Організатори проєкту: Universus Монако, Фонд UART, Artcult Foundation.

У Брюсселі (Бельгія) вперше було відкрито виставку робіт вірменського й українського кінорежисера С. Параджанова. В експозиції представлено колажі, асамбляжі, малюнки, уривки з фільмів, книги про його творчість, фотографії та ескізи до костюмів.

В Українському музеї у Нью-Йорку проходила виставка «Українська діаспора: Художниці, 1908–2015» з нагоди 90-річчя Союзу Українок Америки. До експозиції увійшли 100 робіт 43-х художниць з півночі Америки та країн Європи. Більшість художниць належать до третьої та четвертої (пострадянської) хвилі еміграції. Їхні твори представлено у жанрах живопису (натюрморти, портрети, пейзажі), скульптури, іконопису та мішаної техніки.

Мешканка Тернополя Л. Мочула, яка нині навчається на 3-му курсі Римської академії мистецтв, посіла перше місце на Міжнародному конкурсі молодих скульпторів «Sculptura da vivere», що проходив у місті Кунео на півночі Італії.

Український фотохудожник Б. Михайлов став лауреатом міжнародної премії Goslarer Kaiserring (Німеччина).

Література В Україні

Книгу Йозефа Вінклера (Австрія) «Natura Morta. Римська новела» було презентовано 23 жовтня у Києві Австрійським культурним форумом у рамках Київської бієнале – 2015 «Київська школа».

Автори з України, РФ, Румунії, Болгарії, Грузії, Туреччини, Німеччини, Швейцарії, Норвегії, Франції, Канади, США, Мексики та Індії взяли участь у I Міжнародному літературному фестивалі, що проходив 1–4 жовтня в Одесі. Текст іноземних авторів звучав двома мовами – оригіналу та українською. Мета заходу – підкреслити полікультурність Одеси та сприяти зміцненню зв'язків з іншими культурними метрополіями Європи і світу. Організатори фестивалю – культурний діяч Ханс Рупрехт (Швейцарія), культурний менеджер Ульріх Шрайбер (Німеччина) і директор Всесвітнього клубу одеситів О. Павлова.

За кордоном

У німецькому місті Франкфурті-на-Майні завершив роботу найбільший європейський книжковий форум – LXVII Франкфуртський книжковий ярмарок, що тривав 13–16 жовтня. Партнером участі українських видавців на ярмарку став Національний культурно-мистецький та музейний комплекс «Мистецький Арсенал». На стенді України було представлено 40 вітчизняних видавництв: «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», «Дух і Літера», «Комора», «Основи», «Смолоскип», «Віват», «Видавництво Анетти Антоненко», «Нора-Друк» та ін. У заходах стенду брали участь письменники Ю. Андрухович, С. Жадан, І. Карпа, І. Померанцев, В. Махно та М. Кідрук. Пройшли дискусії на тему ролі культури

після Євромайдану, внутрішніх взаємовідносин між письменником і війною. Крім того, в рамках ярмарку Міністерство закордонних справ України спільно з видавництвом «Основи» провели інформаційну акцію, надрукувавши інформаційні матеріали про кожного з українських політв'язнів, котрі незаконно утримуються в РФ: Н. Савченко, О. Сенцова, О. Кольченка та інших. Мета кампанії – привернути увагу відвідувачів ярмарку до долі наших співвітчизників та організувати більшу міжнародну підтримку заради їхнього якнайшвидшого звільнення.

Львівський журналіст, історик та перекладач А. Павлишин став лауреатом премії польського ПЕН-клубу в галузі перекладу польської літератури іноземними мовами. Церемонія нагородження відбудеться 7 грудня у Варшаві (Польща).

Письменник С. Жадан за роман «Месопотамія» здобув літературну премію Angelus (Польща). За умовами премії, автор отримав статуетку ангела авторства Єви Россано і грошову винагороду за прозову книжку, перекладену і видану в Польщі впродовж останнього року. До списку номінантів також потрапили книги українських авторів – «Книга забуття» В. Слапчука, «Роман про батьківщину» Д. Матіяш та «Lubczyk na poddaszu» («Комашина тарзанка») Н. Сняданко.

Журі літературного конкурсу LXXIII Фонду ім. Петра і Лесі Ковалевих при Союзі Українок Америки визначило лауреатів за 2015 рік. У номінації «Поетія» перемогла М. Кіяновська за поетичну збірку «373» («Видавництво Старого Лева», 2014). С. Андрухович здобула перемогу у номінації «Проза» за роман «Фелікс Австрія» («Видавництво Старого Лева», 2014). Лауреатом у номінації «Дебют» став Мирослав Лаюк за поетичну збірку «Осоте!» (Видавництво «Смолоскип», 2013). Вручення нагород відбулося в Українському Музеї у Нью-Йорку (США). Спеціальні нагороди: за вагомий внесок в українську літературу отримали українські поети В. Герасим'юк, В. Голобородько; за популяризацію української літератури у світі – Богдан Задура (Польща).

Музеї

В Україні

«Як представляти історію в музеї: французький досвід» – таку назву мала зустріч із директором Державного центру співробітництва та інформування у сфері музейної справи (ОСІМ) – Сільві Гранж (Франція), що відбулася 15 жовтня у Національному художньому музеї України.

16–17 жовтня у Харкові пройшла Міжнародна наукова конференція «Культ чи культура: ціннісні зміни у суспільній свідомості і соціокультурна місія музеїв». У конференції взяли участь: директорка Державного центру співробітництва та інформування у сфері музейної справи Сільві Гранж (Франція); професор, директор Меморіалу Берлінської стіни Аксель Клаусмаєр (Німеччина); директор меморіального комплексу концентраційного табору Флосенбург

Йорг Скрібеляйт (Німеччина); Уку Лембер (Університет Таллінна, Естонія); фахівець відділу освіти та методичного забезпечення Музею історії польських євреїв Наталія Шінаєва-Панковська (Польща) та ін. Партнери події: Goethe-Institut в Україні, Польський інститут у Києві, Французький інститут в Україні, Почесне Консульство Федеративної Республіки Німеччина в Харкові тощо.

За кордоном

6–14 жовтня у Кишиневі (Молдова) відбувся спільний проєкт «Музеї на лінії вогню: крок від жертви до миротворців» національних музейних комітетів ІСОМ Україна та Молдова за фінансової підтримки Міжнародної Ради Музеїв (ІСОМ) для музейників східних областей України, в якому взяли участь представники музеїв Маріуполя, Бердянська, Слов'янська, Краматорська, Лисичанська, Харкова, Новописькова та Запоріжжя. Проєкт складався з декількох частин: відбору учасників на основі поданих заявок, воркшопу, візуалізації підсумків спільної роботи. Основна мета проєкту – надання допомоги фахівцям, що працюють в музеях України в конфліктних зонах, і доведення до відома регіональних музейних співробітників важливості усвідомлення ролі музеїв у житті суспільства. Завершальною частиною стала дводенна Міжнародна конференція, що об'єднала музейних фахівців України, Молдови, Румунії, Грузії та Франції.

Кіно

В Україні

До 1 листопада у столичних кінотеатрах за підтримки Міністерства культури України проходив XLV Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість». До складу журі увійшли: Катрін Дюссар (продюсер, Франція), Даріуш Гаєвський (режисер, сценарист, Польща), Матіас Фрайгоф (актор, Німеччина), Мікеланджело Мессіна (директор фестивалю в Іск'ї, Італія). Гран-прі кінофестивалю (і грошовий сертифікат на 10 000 доларів) виборола стрічка ізраїльської режисерки Талі Шалом-Езер «Принцеса». Перемогу в міжнародному повнометражному конкурсі розділили дві картини: «Пікадеро» режисера Бена Шеррока (Велика Британія, Іспанія) та «Ішканул» Хайро Бустаманте (Гватемала, Франція). Найкращим фільмом міжнародного короткометражного конкурсу став «Мізинець» (реж. Томаш Чіхонь, Польща), у студентській номінації переміг фільм «Дисципліна» (реж. Крістоф М. Сабер, Швейцарія). Спеціальну відзнаку журі і приз глядацьких симпатій отримала студентська короткометражка «Як я не став піаністом» Томмасо Пітта (Велика Британія). Також в рамках фестивалю пройшла позаконкурсна програма (99 фільмів) – це франкомовне та німецькомовне кіно, скандинавська панорама, «Довгі ночі короткого метру» від Німеччини та Франції, спеціальні події тощо.

Стрічки з України, Польщі, Білорусі, Франції було представлено 11–13 жовтня у Києві в рамках VI Міжнародного міні-кінофестивалю «Європейський

експрес» – спільного проекту Національного центру театрального мистецтва ім. Леся Курбаса за підтримки Польського інституту в Києві і Французького інституту в Україні. Гостем заходу була польська режисерка Магдалена Пекож з її фільмами «Рани», «Сонливість» та «Зближення». Акцент у підбірці фільмів зроблено на сторіччі болгарського кіно та сторіччі з дня народження видатного польського театрального режисера, актора, художника та сценографа Тадеуша Кантора. У фестивальній програмі демонструвалися фільми: «Маленький Єрусалим» (реж. Карін Альбу), «Незабаром на ваших екранах» (реж. Фабріса Марука), «Вуличні ікони» (реж. Олів'є Лемера) Франція; «Білоруські приказки» (реж. Михаїл Тумеля), «Дід» (реж. Олександр Ленкін), «Пиlipкo» (реж. Тетяна Кубицька) Білорусь; «Viuroff» (реж. Маріуш Шульц), «Гра» (реж. Марчін Янець), «Потенційні проблеми наглядача Маріана» (реж. Томаш Павляк), «Воскресіння» (реж. Войчех Санкевич), «Половання» (реж. Агнешка Конарська) Польща тощо.

Goethe-Institut і Посольство Німеччини в Україні спільно з компанією Артхаус Трафік з 8 жовтня по 20 листопада у Києві, Харкові, Одесі, Львові, Чернівцях та Дніпропетровську провели XXI кінофестиваль «Нове німецьке кіно». У програмі: «Вікторія» (реж. Себастьян Шиппер), «Фенікс» (реж. Крістіан Петцольд), «Ельзер – він міг би змінити світ/13 хвилин» (реж. Олівер Хіршбігель), «ВААЛ» (реж. Фолькер Шльондорф), «Темний світ» (реж. Фрауке Фінстервальдер), «Дар богів» (реж. Олівер Хеффнер).

Стрічки з РФ, України, Вірменії, Греції та Франції склали програму XIII Міжнародного фестивалю православного кіно «Покров», що проходив у Києві з 11 по 14 жовтня. Гран-прі фестивалю отримав мультиплікаційний фільм «Незвичайна подорож Серафими» (реж. Сергій Антонов, РФ). У конкурсі ігрового кіно: I премію отримав альманах «Ближче, ніж здається» (реж. Герман Дюкарев, Олена Рубінштейн, Андрій Кім, Максим Воскобоев, Наталія Беляускене. Продюсер – Дмитро Якунін (РФ); II – стрічка «Експірієнсом» (реж. Євген Татарів, РФ); III – стрічка «Доктор» (реж. Анна Гороян, РФ). У конкурсі документального кіно: I премією відзначено стрічку «Літургія» (реж. Сергій Баранов, РФ); II – «Стефан пермський. Вогнем і словом» (реж. Сергій Лепіхін, РФ); III – «Три пісні про перлину» (реж. Катерина Цветкова, Франція – РФ). У конкурсі короткого метру: II премією нагородили стрічку «Братство» (реж. Анастасія Галкіна, РФ); III – «І цирк приїхав» (реж. Гуж Тадевоян, Вірменія). У конкурсі анімаційного кіно: I премію присуджено фільму «Світло негасиме» (реж. Наталія Федченко, РФ); III – «Відтінки сірого» (реж. Олександра Авер'янова, РФ). Також було вручено спеціальні дипломи та дипломи за активну участь в конкурсі фестивалю.

Фестиваль корейського кіно за підтримки Посольства Республіки Корея в Україні пройшов 15–17 жовтня у Культурному центрі «Кінотеатр „Київ”». У програмі показу: «Той, хто читає обличчя» (реж. Чже-рім Хан), «Без дихан-

ня» (реж. Джо Йонг Сан), «Містер Гоу» (реж. Кім Йон-Хва), «Чудове радіо» (реж. Чіл-ін Квон), «Молода гаряча кров» (реж. Йон-у Лі). А 23 жовтня у цьому ж приміщенні відбувся показ фільму «Звідки з'являється пил і куди зникають гроші» режисерів Тійт Оясоо, Ене-Лііс Семпер (Естонія) з програми «Пропаганда» Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA-2015.

За кордоном

У рамках «Днів України в Ізраїлі» з 8 по 13 жовтня відбувся «Перший Тиждень українського кіно в Ізраїлі». Глядачам було представлено фільми: «Тіні забутих предків» (реж. С. Параджанов), альманах «Закохані в Київ», «Гаммер» (реж. О. Сенцов), «Трубач» (реж. А. Матешко), «Іван Сила» (реж. В. Андрієнко та І. Письменний), «Брати. Остання сповідь» В. Трофіменко та ін. у Тель-Авіві, Хайфі та Ашкелоні. Відбулися офіційні зустрічі та дискусії між українськими та ізраїльськими кінематографістами. Організатори – компанія «Кіно Просто Неба» (Україна) за технічної підтримки «Open Air Cinema» (США), та громадська організація «Israeli Friends of Ukraine» (Ізраїль) за підтримки Посольства України в Державі Ізраїль та Благодійного фонду «Ukrainian-Jewish Encounter» (Канада).

Познайомити угорську публіку з високоякісними стрічками сучасного українського кінематографа та класикою вітчизняного авангарду були покликані Дні українського кіно в Будапешті, які 19–22 жовтня проходили за сприяння Посольства України в Угорщині та за підтримки Державного агентства України з питань кіно і Національного центру Олександра Довженка. Для участі у відкритті днів до Угорщини прибули голова Держкіно П. Ілленко, режисер фільму «Жива ватра» Г. Кофман. До програми заходу увійшли як сучасні художні фільми, «Поводир» (реж. О. Санін), «Брати. Остання сповідь» (реж. В. Трофіменко) та «Плем'я» (реж. М. Слабошпицький), так і відреставровані німі фільми кінця 20-х – початку 30-х років 20 століття – «Земля» і «Два дні» (реж. А. Довженко). Документальний жанр було представлено фільмом «Жива ватра» (реж. О. Костюк).

Документальний фільм «Майдан» С. Лозниці завоював Гран-прі IX Міжнародного фестивалю фільмів про права людини в Нюрнберзі (Німеччина), а документальний фільм «Подія» став лауреатом німецької премії «Лейпцизьке кільце» на Міжнародному фестивалі документального кіно DOK Leipzig.

Український режисер М. Артеменко здобула Гран-прі за короткометражний фільм «Не менше 50 кг» на XII Польському фестивалі любителів фільмів імені Леона Войтали.

Відеоробота чернігівського театру тіней Fireflies під назвою «Бережіть землю» виборола перемогу у номінації кращого короткометражного фільму 2015 року на кінофестивалі Handle Climate Change Film Festival (HCCFF) у Китаї.

29-хвилинний фільм, спільного виробництва України та Швейцарії 2013-го року, здобув Приз глядацьких симпатій в номінації короткометражного документального фільму (тривалістю до 45 хвилин) на XII Міжнародному кінофестивалі «Provinziale» у Еберсвальді (Німеччина).

3 жовтня у Культурному центрі Національного театру Абу-Дабі (ОАЕ) уперше відбувся «Вечір українського кіно». На заході було продемонстровано документальні фільми українських режисерів К. Джорно «Кири́м» та С. Пуздряка «Імміграніада».

У лондонському Театрі Блумсбері (Велика Британія) 13 жовтня відбувся показ кінострічки «Звенигора» О. Довженка.

Українські режисери з Мукачєвого Закарпатської області Михайло та Мілена Добош 18 вересня презентували короткометражний документальний фільм «History or Modernity. Or vinyl trip in Kyiv» у Боллівуді у рамках Indian Cine Film Festival – 3-му щорічному фестивалі короткометражного кіно, який проходить в Мумбаї (Індія).

Фільм українського режисера і продюсера В. Васяновича «Low Light» брав участь у XI Варшавському кіноринку CentEast.

Цирк

За кордоном

Артисти цирку «Кобзов» представили Україну на XVII Міжнародному цирковому фестивалі «City of Latina», що відбувся з 15 по 19 жовтня в італійському місті Латина. Найвищу нагороду «Латинське золото» отримала еквілібристка В. Давиденко за номер «Збираючи жовте листя». Україну представляв і дует «Madness» – повітряні гімнасти А. Дудник і О. Малий. Вони отримали спеціальний приз фестивалю.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна

редактор відділу

НАУІ Інформцентру з

питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 02.12.2015. Обл.-вид. арк. 1,0. Б/т. Зам. 125. Безплатно

Ротапінт НПБ України, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12